

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Duševní vlastnictví

Duševní vlastnictví (intelektuální vlastnictví), (př. §433, §479 Obch.z) je soubor práv k výsledkům duševní tvůrčí činnosti člověka. Duševní vlastnictví je v rámci našeho platného právního řádu dosud nevyjasněným pojmem, což je dáno zejména jeho teprve krátkodobým užíváním. Základem problému definice duševního vlastnictví však představuje především absence jeho pozitivně právního vymezení.

Duševní vlastnictví (intelektuální vlastnictví), (př. §433, §479 Obch.z) je soubor práv k výsledkům duševní tvůrčí činnosti člověka. Duševní vlastnictví je v rámci našeho platného právního řádu dosud nevyjasněným pojmem, což je dáno zejména jeho teprve krátkodobým užíváním. Základem problému definice duševního vlastnictví však představuje především absence jeho pozitivně právního vymezení. Nicméně, v důsledku jeho významu v oblasti majetkových vztahů, některé právní předpisy s tímto pojmem operují, ovšem rovněž bez definičního podkladu.

Proto současný právní výklad vychází z Úmluvy o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví z roku 1967, která stanovila, že duševní vlastnictví zahrnuje práva k: 1) literárním, uměleckým a vědeckým dílům, 2) výkonům výkonných umělců, zvukovým záznamům a vysílání, 3) vynálezům, 4) vědeckým objevům, 5) průmyslovým vzorům, 6) ochranným známkám, obchodnímu jménu a názvům. Obecně lze konstatovat, že duševní vlastnictví je v úzké spojitosti s pojmem průmyslové vlastnictví (viz heslo). Přesný vztah mezi oběma termíny je však rovněž právně nejasný, což má za následek dvojitý výklad. Průmyslové vlastnictví je totiž definováno buďto jako druh duševního vlastnictví (tomuto pojetí odpovídá i koncepce obchodního zákoníku), nebo naopak za zvláštní kategorii majetkových práv, stojící vedle duševního vlastnictví, avšak na téže úrovni.

Celkově lze duševní vlastnictví chápat, v souvislosti s výše uvedenou definicí, jako právo k nehmotným majetkovým hodnotám (statkům), která jsou objektivně smysly vnímatelné a jsou způsobilé být předmětem právních vztahů. Podmínkou jejich užití v rámci právních vztahů je však jejich hmotné zachycení (materializace), anebo jiná objektivní smyslová vnímatelnost (např. prostřednictvím přednášky). Materializací je takto například zachycení na papíře, obrazové vyjádření, zápis na počítačové disketě apod. Právní teorie ovšem hmotné vyjádření a samotné duševní vlastnictví (tj. nehmotný statek) od sebe odděluje. Vychází tak zejména z právní praxe, kdy například předmětem zabránění věci podle trestního zákoníku může být jen hmotný nosič záznamu. Právo duševního vlastnictví je založeno na zásadě teritoriality. To znamená, že vztahy k duševnímu vlastnictví se na území určitého státu řídí a stejně tak jsou chráněna pouze právním řádem tohoto státu. Mezinárodní ochrana duševního vlastnictví přitom téměř neexistuje.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)

- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)